

EXPUNERE DE MOTIVE

Actualul Cod de procedură penală tolerează tergiversarea nejustificată a colectării sumelor confiscate de către instanțele de judecată, iar valoarea bunurilor și sumelor de bani stabilite a fi confiscate de către instanțele de judecată se ridică la nivelul de sute de milioane de lei anual, iar din datele comunicate de Ministerul Finanțelor Publice (MFP) reiese că din aceste sume ANAF a colectat aproximativ 9%, procent inadmisibil de mic, fapt care împiedică înfăptuirea justiției, aduce uriașe pagube bugetului de stat și subminează încrederea populației în actul de justiție.

Din datele comunicate de la MFP prin adresa 71621/2014 și detaliate în tabelul de mai jos, rezultă că între anii 2010 și primul semestru al anului 2014, bugetul de stat a fost prejudiciat cu o sumă în valoare de 175.655.917 lei (193.562.488 lei - 17.906.571 lei) sau, dacă ne referim la suma valorificată efectiv, prejudiciul se ridică la peste 192 milioane lei, adică aproape 43 milioane EUR.

Anul	Suma dispusă definitiv de instanță a fi confiscată	Suma efectiv încasată	Suma valorificată din sechestrare	Procentaj	
				Suma efectiv încasată	Din sechestrare
2010	12.398.047 lei	461.809 lei	4.200 lei	3,73%	0,03%
2011	21.794.487 lei	1.519.116 lei	6.981 lei	6,97%	0,03%
2012	48.977.755 lei	2.310.928 lei	97.881 lei	4,72%	0,20%
2013	57.830.874 lei	5.069.399 lei	228.077 lei	8,77%	0,39%
01-06.2014	52.570.345 lei	8.645.317 lei	575.509 lei	16,26%	1,09%
Total	193.562.488 lei	17.906.571 lei	912.579 lei	9,25%	0,47%

La momentul actual confiscarea este dispusă de o instituție a statului, instanța de judecată, dar, conform legii, colectarea și valorificarea sumelor și bunurilor se face de către ANAF, o altă instituție a statului. Între aceste instituții, însă, din punct de vedere legal, există decât o comunicare unidirecțională, de la instanța de judecată către instanța de execuție și de la aceasta către executor, nu și o comunicare în sens invers, un feed-back, de la executor către instanța de executare, feed-back necesar pentru funcționarea corectă a oricărui sistem. Nici legea care prezintă modalitatea de valorificare a bunurilor și sumelor confiscate în instanță, Legea nr. 253/2013, nu prevede o raportare a desfășurării procesului către cel care a ordonat confiscarea, anume instanța de executare. Fără niciun control al executării, există riscul ca ceea ce s-a decis în instanță să nu se înfăptuiască.

În privința confiscării, Codul de procedură penală, la Art. 574 „Executarea confiscării speciale și a confiscării extinse” prevede numai comunicarea unidirecțională de la instanța de execuție către organul responsabil cu aplicarea a hotărârii instanței: „Art. 574, Măsura de siguranță a confiscării speciale sau a confiscării extinse, luată prin hotărârea instanței de judecată, se execută după cum urmează: a) lucrurile confiscate se predau organelor în drept a le prelua sau valorifica potrivit legii; b) dacă lucrurile confiscate se află în păstrarea organelor de poliție sau a altor instituții, judecătorul delegat cu executarea trimite o copie de pe dispozitivul hotărârii organului la care se află. După primirea copiei de pe dispozitiv, lucrurile confiscate se predau organelor în drept a le prelua sau valorifica potrivit dispozițiilor legii; c) atunci când confiscarea privește sume de bani ce nu au fost consemnate la unități bancare, judecătorul delegat cu executarea trimite o copie de pe dispozitivul hotărârii organelor fiscale, în vederea executării confiscării potrivit dispozițiilor privind creanțele bugetare; d) când s-a dispus distrugerea lucrurilor confiscate, aceasta se face în prezența judecătorului delegat cu executarea, întocmindu-se proces-verbal care se depune la dosarul cauzei.”

În alte situații, Codul de procedură penală, prevede un astfel de control al executării deciziei instanței de judecată de către instanța de executare, respectiv în privința pedepselor privative de libertate, pentru tratamentul medical obligatoriu sau pentru internarea obligatorie stabilite de instanțele de judecată, se prevede informarea obligatorie a instanței de executare privind aplicarea hotărârilor instanțelor de judecată.

Pentru îmbunătățirea funcționării confiscării se propune introducerea unei noi prevederi sub forma unei noi litere, e) după litera d) a Art. 574, cu următorul cuprins: „e) în oricare dintre situațiile prevăzute la literele a)-c), organele în drept a prelua și valorifica bunurile și sumele de bani confiscate raportează instanței de executare, trimestrial, stadiul demersurilor, până la finalizarea completă a acestora conform hotărârii instanței de judecată, precum și eventualele piedici întâmpinate în cursul procesului de preluare sau valorificare, după caz. În urma raportării, stadiul demersurilor va fi publicat trimestrial de către instanța de executare, prin afișare la sediul său și pe site-ul propriu.”.

Această nouă prevedere legislativă, va responsabiliza organele de execuție, respectiv ANAF, care se va afla sub supravegherea instanței de execuție în privința îndeplinirii obligațiilor lor legale; va permite instanțelor de execuție urmărirea procesului de colectare pentru verificarea îndeplinirii actului de justiție; va permite cetățenilor, interesați în mod deosebit de înfăptuirea actului de justiție împotriva cetățenilor corupți, dovediți în instanță, să constate, în mod direct sau prin intermediul presei, recuperarea sumelor furate de către infractori de la contribuabilii onești.

Prin îmbunătățirea prevederilor Codului de procedură penală în sensul introducerii verificării continue a stadiului colectării și valorificării bunurilor și sumelor confiscate de către instanțele de execuție, s-ar realiza o colectare reală a sumelor confiscate de instanțe, cât mai aproape de 100%, s-ar înfăptui dreptatea socială în privința furtului din banii publici și cetățenii ar fi descurajați să întreprindă, în viitor, astfel de acte antisociale.

Inițiative legislative similare au făcut obiectul dezbaterii parlamentare în anii 2014-2015 dar prin ocolirea procedurii de solicitare obligatorie a unui aviz de la Consiliul Superior al Magistraturii, așa cum prevede Legea nr. 317/2004 privind CSM, la Art.38: „Plenul Consiliului Superior al Magistraturii avizează proiectele de acte normative ce privesc activitatea Autorității judecătorești”.

Din aceste motive se propune actuala inițiativă legislativă.

Cetățenii vor fi, astfel, protejați de lege împotriva efectelor tergiversării nejustificate de către ANAF a colectării sumelor confiscate de către instanțele de judecată.

Am atașat tabelul cu parlamentarii semnatarii ai prezentei inițiative legislative.